

Plan mot kränkande behandling

Bosvedjeskolan

Förskoleklass, grundskola, fritidshem

Giltighetstid: 2023-09-30 t o m 2024-10-31

Ansvarig rektor: Åsa Hallberg

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera och trakassera barn/elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan för kränkande behandling är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetsätt

Syftet med plan för kränkande behandling är att eleverna ska skyddas mot kränkningar och diskriminering samt att främja det goda och utvecklande arbetet som gör att alla individer kan växa som personer i skolans gemenskap men även i samhället vad gäller lärande och ansvarstagande.

Skolans vision och det långsiktiga målet i det förebyggande arbetet är ”En skola för alla, med trygghet och respektfullt bemötande som skapas genom goda relationer”. Det ligger till grund för det främjande och förebyggande arbetet, vilket innebär att:

- alla på skolan behandlas respektfullt oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder
- skolan tillåter inte någon form av kränkning, psykisk eller fysisk – nolltolerans råder
- all personal på skolan tar ett gemensamt ansvar för att se och reagera mot trakasserier och diskriminering
- all personal tillämpar skolans plan för kränkande behandling i det vardagliga arbetet
- alla elever vet vem man vänder sig till vid kränkningar och diskriminering
- eleverna görs aktiva i arbetet mot kränkningar och diskriminering utifrån ålder och mognad
- all personal, elever och föräldrar känner till och följer skolans trivselregler och förväntansdokument

Skolans mål på kort sikt är att alla elevers rättighet till en trygg skolgång sker genom att de erbjuds optimala möjligheter till lärande utifrån sina individuella förutsättningar. Vi bemöter enskilda elever utifrån deras unika behov och har ett främjande och förebyggande förhållningssätt.

För att öka elevernas måluppfyllelse utvecklar Bosvedjeskolan elevernas förmågor att inhämta och utveckla sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Detta ger också en grund för ett livslångt lärande.

För att elevens förmågor ska utvecklas skall undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.

- I lärarens planeringsarbete och undervisningsstruktur skall hänsyn tas till elevernas individuella förutsättningar, unika behov och kunskapsnivå, genom ett främjande och förebyggande förhållningssätt.
- Den pedagogiska, sociala och fysiska miljön skall anpassas i relation till barns och elevers lärande.
- Pedagogerna inkluderar eleverna i sin kunskapsutveckling.

För att främja och stimulera elevernas kunskapsinhämtning samarbetar lärare med olika professioner inom barn-elevhälsa och stödteam, skolans specialpedagogiska team samt med hemmet. Vi strävar mot en högre ansvarskänsla hos alla parter som är delaktiga i elevernas kunskapsinhämtning. Skolans utvecklingsarbete, på kort och lång sikt fokuserar på Positivt beteendestöd i klassrummet (PBS). En forskningsbaserad metod som bygger på en samling av förhållningssätt, som förbättrar studiero och trygghet med fokus på att öka önskade beteenden som leder till ökad måluppfyllelse hos alla elever.

Inom ramen för Bosvedjeskolans utvecklingsorganisation driver skolledningen arbetet framåt mot uppsatta mål. För att säkerställa att Bosvedjeskolans arbets- och utvecklingsorganisation jobbar mot målen finns följande grupper skapade:

- Ledningsgrupp
- Förstelärarteam
- Elevhälsoteam (EHT)
- Nolltoleransgruppen

För att åstadkomma det skolenheten satt som mål bär skolledning och skolans samtliga medarbetare ett gemensamt ansvar.

Skolans utvecklingsarbete är sedan hösten 2021 att arbeta med positivt beteendestöd i klassrummet, tydlighet, ledarskap och uppmuntran. Utvecklingsarbetet sträcker sig 3-5 år framåt på Bosvedjeskolan. I utvecklingsarbetet deltar lärare, ledning och skolpsykolog.

3. Kartläggning av riskområden

För att förhindra nättrakkasserier är Bosvedjeskolan en mobilfri skola under hela skoldagen samt under fritidstid. Bosvedjeskolans syfte med denna policy är att lägga fokus på studiero och kunskapsinhämtning samt prioritera mänskliga möten.

Värderingar och normer diskuteras fortlöpande i våra elevgrupper för att skapa ett gemensamt förhållningssätt på vår skola. Målet är att alla elever ska känna trygghet och trivsel. För att komma dit krävs ett målmedvetet arbete på alla nivåer främjande, förebyggande och åtgärdande.

Trygghetsvandringar genomförs en gång per termin med skolans elevrådsrepresentanter. Under trygghetsvandringarna markeras skolans områden som kan upplevas otrygga för eleverna. Majoriteten av eleverna känner sig trygga på skolgården och i lokalerna, Elevrådets rapport överlämnas till skolans nolltoleransgrupp för analys och åtgärd. Utifrån resultatet kan konkreta förbättringar göras som kan leda till att öka elevernas trygghet.

Skolsköterskan genomför hälsosamtal med alla elever i förskoleklass och årskurs 4. En sammanställning av dessa elevhälsosamtal presenteras av skolsköterska vid ett EHT-möte. Vid behov genomförs riktade hälsosamtal med enskilda elever.

Elevrådet har kontinuerliga träffar där elevernas trygghet, delaktighet och skolans utvecklingsområden diskuteras.

Elev och vårdnadshavare erbjuds två utvecklingssamtal per läsår. Där samtalar man alltid om trivsel och trygghet.

Stella-rapporter bearbetas i skolans nolltoleransgrupp.

4. Mål för arbetet

I de utvärderingar som genomfördes under våren framgick det att vi fortsatt behöver arbeta med värdegrundsarbete i samarbete med skolans nolltoleransgrupp.

Nolltoleransgruppen ska bidra till att göra Bosvedjeskolan till en skola där alla elever känner sig trygga och trivs.

I den elevenkät som årskurs 4-6 besvarat framgår det att vi behöver arbeta vidare med studiero. I värdegrundsarbetet, med årskurs 1-3 framgår det att vi behöver arbeta med att lyssna på varandra och vara en god klasskamrat. Utifrån elevenkäter för elever i årskurs 3-4 och årskurs 6 kan vi konstatera att de flesta elever känner sig trygga i relationerna till vuxna på skolan. De allra flesta elever vet till vem och var de ska vända sig vid kränkande behandling. Det är även viktigt att hela tiden aktualisera frågor som berör kränkningar och diskriminering och att låta eleverna vara delaktiga i arbetet.

5. Handlingsplan

Rektor och Nolltoleransgruppen i samarbete med elevhälsoteamet och skolans ledningsgrupp är ansvariga för uppföljning och utvärdering av plan för kränkande behandling. Utvärderingen görs genom att lärarna diskuterar och analyserar målen i plan för kränkande behandling vid skolans utvärderingsdagar. För att få en heltäckande bild av hur handlingsplanen fungerat kommer den att lyftas i skolans Lokala skolråd samt i elevråden. Intervjuer och frågeenkäter med gemensamma frågeställningar kommer att genomföras med slumpvis utvalda elever i årskurserna 3 till 6. Klasstermometern genomförs av nolltoleransgruppen 4 ggr/läsår. Klasstermometern är en elevenkät som mäter trygghet och trivsel. Den genomförs av skolans nolltoleransgrupp.

Mål	Genomförande	Ansvar	Uppföljning
Förväntade beteenden (regler)	Genom skolans utvecklingsarbete, ” Positivt beteendestöd i klassrummet”	Klasslärare och annan pedagogisk personal i klasserna.	Genom enkät i slutet av varje termin. Pedagogerna följer kontinuerligt upp i respektive arbetslag och genom samtal med eleverna.
Mobilfri skola	Mobiltelefonen checkas in på morgonen och hämtas ut efter skoldagens slut.	Klasslärare/fritidspersonal	Enkät till eleverna i maj månad
Värdegrundsarbetet	Ansvarig klasslärare/mentor jobbar med värdegrundsfrågor i klassrummet i det dagliga arbetet. Temaarbete utförs i klasserna kring värdegrundsarbetet av klasslärare/ mentor och nolltoleransrepresentant.	Klasslärare/ mentor Nolltoleransgruppen	Följs upp i arbetslagen och i nolltoleransgruppen. Samtal sker kontinuerligt med eleverna.
Ingen elev blir kränkt eller diskriminerad	Skolan arbetar kontinuerligt med att tydliggöra de områden i Likabehandlingsplanen som berör kränkningar och diskriminering så att eleverna känner	Samtliga pedagoger på skolan	Följs upp kontinuerligt i arbetslagen, elevrådet, Nolltoleransgruppen, EHT och specteamet.

	delaktighet. Bosvedjeskolan har tagit fram en förenklad Likabehandlingsplan för arbetet med de yngsta eleverna.		
Alla elever känner sig trygga på skolan	Trygghetsvandring utförs av elevrådet en gång per termin. Hög andel vuxna ute på skolgården under raster, Alla rastvärdar bär gul väst. Gemensamma aktiviteter som gynnar samarbete och gemenskap för att öka trivsel och trygghet bland eleverna.	Samtliga pedagoger på skolan.	Följs upp kontinuerligt i arbetslagen, elevrådet, Noll-toleransgruppen, EHT och specialpedagogiska-teamet.

6. Utvärdering av genomförda insatser

Vid analys av likabehandlingsplanens genomförda aktiviteter för 2022/2023 ser vi en ökad trivsel bland eleverna i åk 4-6 samt ökad trygghet för eleverna i åk 3-6. Skolan behöver fortsätta arbetet med att utveckla och öka studiero vara en god kamrat samt att aktivt lyssna på varandra.

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk (gärna flera källor)	Antagande om orsak(er)
1. värdegrundsarbete	Klasstermometern genomförs i alla klasser.	Språkbruk Sociala medier
2. God klasskamrat	Klasstermometern genomförs i alla klasser.	Konflikter, verbala och fysiska kränkningar
3. Studiero	Klasstermometern genomförs i alla klasser.	Brist på studiero i vissa situationer

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
1. PBS utvecklingsarbete för all personal tillsammans med skolpsykolog.	Personalen får en ökad samsyn kring hur vi stärker eleverna med ett positivt bemötande i klassrummet.	Utvärderingen visat att enheten har behov av tätare träffar för att få en ökad kontinuitet i arbetet.
2. värdegrundsarbete: Kamratstödjare under raster. 2. PBS utemiljö	Eleverna känner sig tryggare och har en kamrat som ser om man är ensam.	Positiv effekt. Arbetet fortsätter.

	Samsyn hos pedagoger kring rastaktiviteter samt kartlägga skolans övergripande förväntningar på eleverna i utemiljön.	Utvärderas VT-2024
3. Organisatoriska insatser på enheten.	Nyttjar utrymmen på skolan för grupparbeten och enskild undervisning vid behov. Använder litet rum i anslutning till skolrestaurangen för elever i behov av avskalad matsituation. Nyttjar grupprum till modersmålsundervisning.	Öka studiero

7. Barns/elevs delaktighet i arbetet

I klassråd, elevråd, och i undervisningen får eleverna information och kunskap om intentionerna i plan för kränkande behandling. Eleverna får möjlighet att komma med synpunkter om hur vi tillsammans på skolan ska arbeta för att nå målen i plan för kränkande behandling.

- Plan för kränkande behandling tas upp i klassråd, elevråd, samt i undervisningen.
- Eleverna får möjlighet att komma med synpunkter på hur vi i skolan ska nå målen i plan för kränkande behandling.
- Eleverna deltar i utvärderingen av plan för kränkande behandling. Eleverna deltar i kartläggningen av nya målområden för nästa läsårs plan för kränkande behandling.

Vårdnadshavare informeras på föräldramöten, skolråd samt plan mot kränkande behandling finns att läsa som länk till vår hemsida.

8. Rutiner för akuta situationer

			Rektor
		Elevhälsoteamet och noll-toleransgruppen	d) Bedömning av fortsatta åtgärder. Rektor samråder med EHT och lärare/mentor. Genomför uppföljnings-samtal med lärare/mentor
	Klasslärare/mentor	c) Kartlägger samt genomför samtal med berörda elever Kontaktar föräldrar/vårdnadshavare. Dokumenterar och återkopplar till klasslärare/mentor Genomför uppföljningssamtal med lärare/mentor	
Den som upptäcker.. ... kränkningar och diskriminering	b) Kartlägger situationen och genomför samtal med berörda elever Kontaktar Föräldrar/vårdnadshavare Dokumenterar och genomför uppföljningssamtal		EHK och eventuell anmälan till polis eller socialtjänst utförs av rektor och skolsköterska
a) Reagerar och agerar samt tar kontakt med klasslärare/mentor Dokumenterar händelsen omgående i Stella			

Ordförklaringar:

EHT = Elevhälsoteam

EHK = Elevhälsokonferens

- Alla** som upptäcker kränkningar och diskriminering inom skolan är enligt lagen om likabehandling skyldig att **agera** och **reagera**. Den som upptäcker händelsen ska **alltid** kontakta rektor och klassläraren.
Den som först upptäcker/får vetskap om kränkning dokumenterar händelsen i Stella.
- Klassläraren** kartlägger situationen och genomför samtal med de berörda eleverna och kontaktar vårdnadshavarna. Därefter genomförs uppföljningssamtal. Samtalen dokumenteras på avsedd blankett. Specialpedagogen informeras.
  - Om situationen löses avslutas ärendet och dokumenteras på avsedd blankett
  - Om situationen inte löses kopplas EHT-teamet och Noll-toleransgruppen in
- EHT-teamet** och eller **Noll-toleransgruppen** kartlägger situationen och genomför enskilda samtal med alla inblandade. Gör överenskommelser med de inblandade om hur

situationen ska lösas. Informerar rektor om händelsen, ger återkoppling till klasslärarna samt genomför uppföljningssamtal. Ärendet dokumenteras på avsedd blankett.

- Kränkningar och diskriminering
- Ärendet avslutas och dokumenteras på avsedd blankett.
- Om situationen inte löses kopplas rektor in, se punkt d.

- d) Kränkningarna och diskrimineringen fortsätter. Rektor, EHT-teamet och klassläraren gör en bedömning av vilka fortsatta åtgärder som ska genomföras. Kallar till EHK och eventuellt kopplas sociala myndigheter och polis in. Anmälan görs av rektor. Samtal och vidtagna åtgärder dokumenteras.

Kartläggning/samtal

I kartläggning skall ansvariga vuxna arbeta för att få fram vad som har hänt och när. Enskilda samtal genomförs med den som känner sig utsatt och de som utsätter någon för kränkningar och diskriminering. Överenskommelser träffas och berörda föräldrar kontaktas.

Uppföljning

Uppföljningssamtal sker därefter med regelbundna intervaller för att följa upp vad som händer och hur det går för de inblandade parterna. Uppföljningssamtalen dokumenteras

Dokumentation

Det är av stor vikt att dokumentera kartläggning, åtgärder och uppföljning. Använd den av skolan utformade dokumentationsblanketten.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

9. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

Funktionsnedsättning

(i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

Sexuell läggning

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma

värdegrund till barnen.

Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet ”sexuella trakasserier” innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns

eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

